

Määräyksen antaminen ja teettämisuhan asettaminen

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 21.10.2020 § 45

Ympäristöpäällikkö Saija Kajala 12.10.2020:

Asia

Hallintopakon asettaminen Röölään entiselle yhteysaluslaiturille jätetyn aluksen "Mega Nauvo" pois siirtämiseksi.

Velvoitettava

Toiminnanharjoittaja
Saaristopalvelu [REDACTED] Tmi (myöh. "asianosainen")

Aluksen nykyinen sijainti

Röölään ranta, Rööläntie, Naantali, Röölään vesialue, Rn:o 529-540-876-1, kiinteistön Pienveneranta I, Rn:o 529-540-1-100, edusta. Laituri on Naantalin kaupungin omistama.

Tiedot aluksesta ja sen nykytilasta

Alus on Suomen alusrekisterissä nimellä Mega, kotipaikkanaan Nauvo. Aluksen kyljessä lukee "Mega Nauvo". Aluksen omistaa asianosainen.

Alus ei ole lukittu ja sen manusluukut ovat auki. Reelingit ovat rikki ja alus on täynnä romua. Alus on kiinnitetty valtion yhteysaluslaituriin, jossa on ollut asianmukainen vesiliikennemerkki, joka kieltää muiden kuin yhteysalus-ten kiinnittymisen laituriin yli 24 h ajaksi. Laiturin päädyssä, jossa alus on ollut kiinnittyneenä, on myös pelastustikkaat, joiden käyttö on aluksesta johtuen estynyt. Alus vaikuttaa hylätyltä.

Asian vireille tulo ja maanomistajan suorittamat toimenpiteet

Ympäristönsuojeluun on tullut 20.1.2020 ilmoitus aluksesta, joka on ollut kesästä 2019 asti kiinnitettynä Röölään rannassa olevaan kaupungin laituriin (ent. yhteysaluslaituri). Aluksen omistajaa on kehoitettu kaupungin teknisten palvelujen toimesta siirtämään alus pois laiturista alukseen kiinnitettyllä siirtokehotuskirjeellä, päivätty 24.1.2020. Tämän jälkeen siirtokehotus on pyritty toimittamaan asianosaiselle haastemiestä apuna käyttäen, mutta aluksen omistajaa ei ole tavoitettu. Aluksen omistajaa on tavoiteltu tätä aiemmin myös ELY-keskuksen toimesta, kun yhteysaluslaituri oli vielä valtion omistuksessa.

Ympäristönsuojeluviranomaisen suorittamat toimenpiteet

Tarkastus

Ympäristöpäällikkö ja ympäristönsuojelutarkastaja ovat tehneet kohteeseen tarkastuksen 13.8.2020 ja todenneet aluksen olevan edelleen kiinnitettynä Röölan rannan laituriin.

Todetut ympäristö- ja terveyshaitat

Aluksen Mega Nauvo hylkääminen vesistöön Röölan rannan entiselle yhteyslaiturille aiheuttaa jätelain (646/2011) 72 §:n mukaista epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, yleisen alueen viihtyisyyden melkoista vähentymistä sekä ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa. Ihmisen loukkaantumisen vaaraa on aiheutunut jo siitä, että läheisten pelastustikkaiden käyttö on aluksesta johtuen estynyt. Vaarana on, että sääolosuhteet entisestään rikkovat alusta, ja aallot ja tuulet irrottavat aluksesta tavaraa ja materiaalia, jotka roskaavat ympäristöä ja aiheuttavat vesillä liikkujille mm. törmäämisvaaran. Mikäli alusta ei siirretä turvalliseen paikkaan, alus voi hylättynä lopulta upota paikoilleen, mistä aiheutuu vesistössä liikkujille muille aluksille ilmeinen vaara ja vesistön merkittävää roskaantumista. Alus on saatujen tietojen mukaan irronnut myrskyn seurauksena laiturista helmikuussa 2020, jolloin se hinattiin takaisin kiinni laituriin.

Kehotus ja asianosaisen kuuleminen

Koska omistajaa ei ole tavoitettu maanomistajan toimesta aiemmin kirjeitse eikä haastemiestä apuna käyttäen, on ympäristönsuojeluviranomainen kehottanut omistajaa siirtämään aluksen suorittamalla tiedoksiannon hallintolain (434/2003) 62 a §:n mukaisesti julkaisemalla kuulutus yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla 26.8.2020-2.10.2020 välisen ajan. Kehotukselle on annettu määräajaksi 30 vuorokautta kehotuksen tiedoksi saannista. Tiedoksisaannin katsottiin tapahtuneen seitsemän vuorokauden kuluessa kuulutuksen julkaisemisesta. Samassa yhteydessä on omistajalle varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa määräpäivään 2.10.2020 mennessä jätelain 129 §:n ja uhkasakkolain 22 §:n mukaisesti. Selitystä ei ole jätetty määräaikaan mennessä. Kehotus ja kuuleminen lähetettiin myös postitse tiedossa oleviin osoitteisiin.

Tarkastus kehotuksen noudattamisesta

Ympäristöpäällikkö ja ympäristönsuojelutarkastaja ovat tehneet kohteeseen tarkastuksen 14.10.2020. Tarkastuksella todettiin, että alus on edelleen kiinnittyneenä Röölan laituriin.

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ:

Tehdyn tarkastuksen perusteella ja koska asianosainen ei ole esittänyt pätevää syytä laiminlyönnilleen, Naantalın kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristö- ja rakennuslautakunta velvoittaa asianosaisen toimimaan jätelain (646/2011) 72 ja 126 §:n nojalla seuraavalla tavalla:

PÄÄVELVOITE

Naantalın kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta määrää asianosaisen siirtämään aluksen Mega Nauvo Röölan

rannasta, Naantalista, osoitteesta Rööläntie, 30.11.2020 mennessä.

TEHOSTE PÄÄVELVOITTEELLE

Edellä antamansa päävelvoitteen tehosteeksi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen asettaa asianosaiselle jätelain 129 §:n nojalla uhan, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianosaisen kustannuksella (teettämisuha). Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä, ympäristönsuojeluviranomainen voi uhkasakkolain (1113/1990) 15 § 1 momentin nojalla määrätä teettämisuhan täytäntöönpantavaksi. Teettämistyöstä aiheutuneet kustannukset voidaan periä asianosaiselta uhkasakkolain 17 §:n mukaisesti siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perinnästä ulosottoimin on säädetty.

Kuuleminen hallintopakon täytäntöönpanosta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen varaa samalla hallintolain (434/2003) 34 §:n sekä uhkasakkolain (1113/1990) 22 §:n mukaisesti asianosaiselle tilaisuuden tulla kuulluksi harkitun päävelvoitteen ja sen tehosteeksi asetetun teettämisuhan johdosta sekä antaa kirjallinen selitys asian ratkaisemiseen vaikuttavista tekijöistä. Selitystä pyydetään erityisesti siitä, onko esittää pätevää syytä päävelvoitteen noudattamatta jättämiselle. Mahdollinen selitys liitteineen pyydetään toimittamaan Naantalin kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@naantali.fi tai PL 43, 21101 Naantali) viimeistään 30.11.2020 mennessä. Määräajan noudattamatta jättäminen tai selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä.

Ratkaisun perustelut

Jätelain 126 §:n perusteella valvontaviranomainen voi

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä tai määrätä asianosaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa;
- 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Jätelain 129 §:n mukaan viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Jätelain 5 §:n määritelmän mukaan jätteellä tarkoitetaan esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Alus on ollut paikallaan yli vuoden ja vaikuttaa, että se on jätelain 72 §:ssä kuvatulla tavalla hylätty, ottaen huomioon, että omistaja ei ole reagoinut lukuisiin yhteydenottoihin missään vaiheessa. Tämän perusteella katsotaan, että omistaja on tietoisesti halunnut hylätä aluksen ja asiassa voidaan soveltaa jätelakia.

Alus on hylätty toisen vesialueelle ja toisen omistaman kiinteistön edustalle toisen laituriin. Aluksen omistaja on velvollinen siirtämään aluksen pois Röölän rannasta asianmukaiseen paikkaan, jossa aluksen omistajalla on lupa sitä säilyttää ja missä siitä ei voi aiheutua jätelain 72 §:n mukaista haittaa tai vaaraa jatkossakaan.

Koska asianosainen ei annetuista kehotuksista huolimatta ole poistanut alusta vesistöstä, on perusteltua määrätä toiminnanharjoittaja teettämistyön uhalla laittamaan asia kuntoon. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen asettaa päävelvoitteen tehosteeksi teettämisen sen varalta, että asianosainen laiminlyö päävelvoitteen toteuttamisen määräajassa. Teettämisen asettamisella varmistetaan, että alus voidaan siirtää pois, eikä alus aiheuta ongelmaa muuallakaan vesistössä. Teettämistyö tulee sisältämään sen siirtämisen kokonaan pois vesistöstä. Teettämiskuluja katetaan jätelain 130 §:n nojalla mahdollisista aluksen myynnistä saatavista tuotoista.

Jätelain 130 §:n mukaan, jos irtaimen omaisuuden kohdistuva teettämishenke on määrätty pantavaksi täytäntöön ja omaisuudella on rahallista arvoa, valvontaviranomaisella on oikeus toimittaa tällainen omaisuus hyödynnettäväksi tai myydä se teettämisen aiheutuvien kustannusten kattamiseksi taikka siirtää omaisuuden myynti ulosottoviranomaisille. Mahdollinen ylijäämä on palautettava alkuperäiselle omistajalle.

Uhkasakkolain 22 §:n mukaan asianosaiselle on ennen teettämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevan asian ratkaisemista varattava tilaisuus selityksen antamiseen siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään.

Päätöksen täytäntöönpano

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen määrää, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Perustelu

Aluksen siirtäminen mahdollisimman pian pois vesistöstä nykyiseltä paikaltaan Röölin rannan laiturista on erityisen tärkeää roskaantumisen ehkäisemiseksi ja ihmisille aiheutuvan vaaran tai haitan ennalta ehkäisyn kannalta.

Sovellutut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011) 5, 13, 24, 72, 73, 75, 126, 129, 130 ja 139 §

Hallintolaki (434/2003) 34, 36 ja 62 a §

Ulkasakkolaki (1113/1990) 15, 17, 22 ja 24 §

Maksu

Maksutta

Päätöksestä tiedottaminen

Tiedoksianto asianosaiselle suoritetaan julkaisemalla kuultus yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla 23.10.2020-30.11.2020 välisen ajan.

Jäljennös päätöksestä

Mega Nauvo -alus, Röölin ranta, Naantali (kiinnitetään alukseen)

Asianosainen

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

LIITE B2, YMPRA 21.10.2020

Pöytäkirja tarkistetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

KOKOUSKÄSITTELY:

Jan Lindström poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA:

Ympäristöpäällikön ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

